

УДК 687:339.138+504

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ЕКО-БРЕНДІВ, ЩО СПЕЦІАЛІЗУЮТЬСЯ НА ВИГОТОВЛЕННІ ШВЕЙНИХ ВИРОБІВ

Студ. Кондакова В.В., гр. БШск-18,
Науковий керівник Т.П.Артеменко
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Дослідити та проаналізувати сучасні еко-бренди швейних виробів та ознаки, що характеризують екологічність виробів. Основне завдання дослідження полягає у виборі та дослідженні матеріалів та шляхів створення еко виробів.

Об'єктом дослідження є процес проектування еко виробів. **Предметом дослідження** є швейні вироби.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Проаналізовано способи збереження довкілля за рахунок використання природних ресурсів та раціоналізації в процесах проектування та переробки швейних виробів.

Результати дослідження. Мода може поєднуватись із бережливим ставленням до природи. Зараз все частіше з'являються бренди, які створюють еко-продукцію без шкоди планеті. Хтось виробляє сумки з натуральної бавовни, хтось речі з льону або конопель, а хтось взагалі робить окуляри з кави.

Аналіз інформаційних джерел показав, що в Україні, на сьогодні еко-мода все активніше крокує в маси. Міжнародні періодичні журнали «Vogue», «International Textile», «Elle», «Shape», «Rolling Stone Magazine» все частіше звертаються до екологічної проблематики, а останніми роками присвячують цілі номери тем екологічної безпечної моди. Аналіз останніх публікацій свідчить про те, що феномен еко-дизайну займає вагомий нішу в соціокультурному житті. Еко-мода починає створювати певний формотворчий імідж, який панує на метакультурному просторі всієї земної кулі. Виникають інші цінності, які буквально перегортають наше світосприйняття.

Набирають популярності українські еко-бренди такі як: *Avoska* – в'язані сумки; *Зерно*, так званий «живий одяг» – бренд одягу та аксесуарів, який створює вироби, зосереджуючись на довговічності дизайні та фольклорних мотивах з використанням лише натуральних матеріалів; *Her* – спеціалізується на виготовленні виробів з натуральних матеріалів; *DevoHome* – натуральний текстиль з конопляного волокна; *RCR Khomenko* – еко-марка, яка використовує в роботі виключно вінтажні тканини і захоплюється переробкою виробів з секонд-хенду; *Uliulia* – займається пошиттям клатчів, сумок і рюкзаків з використанням матеріалів, які були в вжитку.

Головний принцип еко-бренду сучасності – локалізація. Еко-мода має на увазі застосування при виробництві як натуральних матеріалів, так і раціонального використання вже існуючих ресурсів. Наприклад, «органічні» тканини виготовляються з природних матеріалів: бавовни, льону тощо. Зменшення шкоди довкіллю досягається шляхом відмови від хімічних добрив тощо.

Цікава тенденція – матеріали та швейні вироби, які є продуктами вторинної переробки. Взірцем цього підходу є компанії *Coca-Cola* і *Greenpeace*, які пропагують «зелені» футболки з матеріалу, до складу якого входять бавовна і речовина, одержана при переробці пластику. В середньому, на виробництво однієї футболки утилізується п'ять пластикових пляшок. Свої вироби ці компанії доповнюють написом «I'm from Earth».

Одяг, виготовлений з вторинних текстильних матеріалів: старих матраців, використаних армійських ковдр і парашутів, зіпсованих дисків, у сучасному розумінні це,

скоріше, арт-проект, аніж промисловий підхід. Адже кожна така річ індивідуальна, хоча її адаптація в промислове виробництво неможлива. Під екологічним дизайном мається на увазі використання не тільки продуктів вторинної переробки чи не перероблених матеріалів для виготовлення одягу, але і таких матеріалів, які не викликають побічних захворювань і легко підлягають утилізації.

Нині існує класифікація матеріалів, які за певними ознаками можна вважати екологічно чистими. Передусім, це можливість поновлювати ресурси, тобто ця сировина повинна відновлюватися у відносно короткий термін. Другий чинник – це необхідна площа землі, що затрачена на вирощування певного продукту. Й третій чинник – це кількість хімікатів, що використовуються на всьому технологічному ланцюгу – від вирощування волокна до виробництва готового продукту. Можна навести декілька видів сировини для виготовлення тканин, що відповідають усім вимогам екологічності й мають великі перспективи розвитку у виготовленні еко-матеріалів. Наприклад, натуральні матеріали – конопля, бавовна, льон, вовна і ін. На сьогодні деякі відомі компанії з виробництва модного одягу включають бамбукову суміш у футболки. Велика перевага такого матеріалу в тому, що для його виготовлення використовується бамбук, який росте зі швидкістю близько одного метра на добу. Для одягу з бамбука характерні такі приємні та корисні властивості як ергономічність, антибактеріальний ефект, м'яка текстура тощо.

Американська компанія The North Face, яка спеціалізується на виробництві верхнього одягу, взуття та спорядження. В її складі апріорі багато синтетики. Вибравши усвідомлений підхід, компанія почала переробляти полієфір для створення верху піджака, а підкладка - це щонайменше п'ять перероблених пластикових пляшок.

У 2017 році The North Face представила цілу лінійку футболок і шортів з переробленого пластику, який зібрали в Національних парках США. Також компанія G-Star Raw Jeans спільно з репером Pharrell створила лінійку джинсів, виготовлених з переробленого пластику з океану. Гібридний матеріал суміші бавовни і пластмаси отримав назву Bionic Yarn.

Сьогодні головними ознаками екологічності в одязі є:

- використання чистої екологічної сировини для виробництва текстильної промисловості;
- застосування продуктів первинної та вторинної переробки для виготовлення товарів текстильної промисловості;
- створення характерної кольорової палітри при проектуванні одягу з використанням натуральних барвників;
- пропаганда збереження екоресурсів середовища шляхом застосування невербальних засобів у готовій продукції.

Висновки. Отже, актуальною проблемою у виготовленні екологічно безпечних текстильних виробів залишається питання підтримки виробників еко-брендів, а також про серйозну соціальну рекламну компанію саме еко-виробів як чинника збереження ресурсів планети, власного здоров'я і надбання специфічної індивідуальності у сучасному урбанізованому світі.

Ключові слова: еко-мода, еко-бренди, натуральні тканини

ЛІТЕРАТУРА

1. Еко- бренди [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.etcetera.media>.
2. Еко- бренди [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://shotam.info/top-10-styl-nykh-ukrains-kykh-eko-brendiv/>.